

МІНІСТЕРСТВО
ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ АУДИТОРСЬКИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ

тренінг з внутрішнього контролю та внутрішнього
аудиту для внутрішніх аудиторів системи міністерств,
інших центральних органів виконавчої влади

20 вересня 2017 року

Мета аудиторських рекомендацій

Метою аудиторських рекомендацій є удосконалення досліджених аспектів діяльності об'єкта аудиту, яке дозволить уникнути невідповідності між *існуючою* в діяльності об'єкта аудиту ситуацією (яка підтверджується аудиторськими знахідками) та *бажаною* ситуацією *коли заходи контролю покривають залишкові ризики та досягають цілі*

Аудиторські рекомендації

Глава 6. Документування ходу та результатів внутрішнього аудиту <...>

6.17.

Рекомендації за результатами внутрішнього аудиту повинні містити **конструктивні пропозиції про удосконалення** тих аспектів діяльності установи, щодо яких проводився внутрішній аудит. Рекомендації за результатами внутрішнього аудиту повинні бути спрямованими на усунення усіх встановлених недоліків, порушень, відхилень та мати на меті удосконалення діяльності установи.

- Рекомендації повинні базуватись на аудиторських висновках, бути **адекватними**, чітко формулюватись та мати відповідний алгоритм їх застосування.
- Рекомендації підписуються керівником аудиторської групи та її членами. Рекомендації подаються разом із аудиторським звітом.

Аудиторські рекомендації

- Чи достатньо **конкретні** рекомендації і об'єкт аудиту розуміє що має робити?
- Чи можна їх **моніторити**?
- Чи вони **чіткі** та **раціональні**?
- Чи вони **корисні**?
- **!!!!!!** Чи можна їх **реалізувати**?
- Чи сформульовані рекомендації **важливі**?

Належним чином підготовлені рекомендації містять відповіді на наступні запитання:

- **Чому?** Належні рекомендації дають пояснення чому щось повинно бути зроблено.
- **Хто?** Належні рекомендації визначають хто повинен це робити, хто повинен приймати рішення. Чітко повинна бути визначена відповідальність.
- **Що?** Належні рекомендації дають пояснення **що** повинно бути зроблено. Не достатньо до аудиторського висновку: *"Методологія/процедура не дотримуються", сформулювати рекомендацію: "Забезпечити дотримання процедури"*. Потрібно **чітко зазначити перелік конкретних заходів, які рекомендується вжити**.
- **Як?** Належні рекомендації повинні пояснювати **як повинно** бути зроблено. Якщо аудитор не може рекомендувати яким чином вирішити проблему, він повинен рекомендувати вжиття заходів із її вирішення.
- **Коли?** Належні рекомендації вказують коли це повинно бути зроблено. Не завжди аудитори можуть вказувати часові межі реалізації рекомендацій, однак можуть рекомендувати розробку відповідного плану-графіка.

Аудиторські рекомендації

Рекомендовані заходи повинні бути:

- доцільними, обґрунтованими та безпосередньо стосуватись визначених цілей;
- зрозумілими;
- конкретними (тобто максимально чітко визначати особу/коло осіб, відповідальних за їх реалізацію);
- визначеними у часі (одноразовими на конкретну дату, послідовними чи періодичними);
- економними (це означає, що кошти на проведення заходів не повинні перевищувати очікуваного ефекту).

Внутрішні аудитори повинні уникати написання дуже загальних аудиторських рекомендацій, або навпаки рекомендувати використання конкретних процедур, інструкцій, посібників, програмних продуктів, тощо **без пояснення яким чином це створить додаткову цінність для об'єкта аудиту.**

Аудиторські рекомендації

Керівник може намагатися перекладати відповідальність за рекомендації на плечі аудитора **однак**: аудитор не повинен займати місце керівника

*Окремо слід звернути увагу на необхідність чіткого усвідомлення різниці між аудиторськими **рекомендаціями** та обов'язковими **вимогами**, складеними на їх основі. В цьому контексті необхідно чітко розмежовувати сфери відповідальності керівника та внутрішнього аудитора*

Аудиторські рекомендації

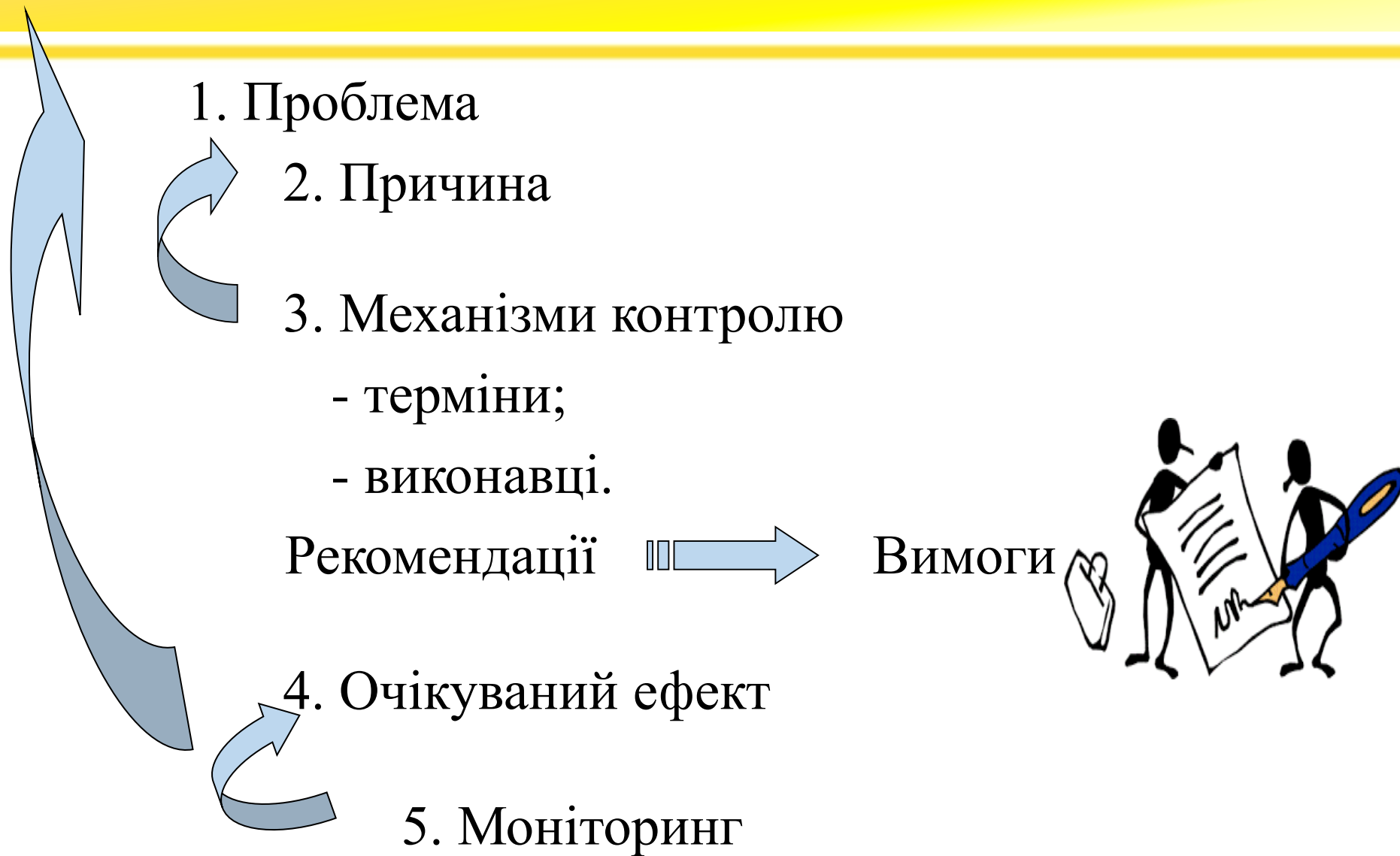
Аудитор не може брати на себе відповідальність за обов'язковість впровадження рекомендацій

На етапі підготовки та підписання аудиторського звіту для відповідальних за їх впровадження виконавців (наприклад керівників підконтрольних установ або структурних підрозділів міністерства) аудиторські рекомендації не носять обов'язкового характеру.

Лише керівник органу влади, для якого призначений аудиторський звіт, уповноважений приймати рішення стосовно обов'язковості подальшого впровадження аудиторських рекомендацій, у тому разі якщо він погоджується із доцільністю їх впровадження.

Аудиторські рекомендації

Аудиторські рекомендації

Результатом внутрішнього аудиту та, відповідно, головним критерієм його оцінки є "додаткова цінність", яку отримає установа за результатами впровадження аудиторських рекомендацій.

Саме тому логічним та остаточним завершенням внутрішнього аудиту є етап відстеження результатів впровадження аудиторських рекомендацій

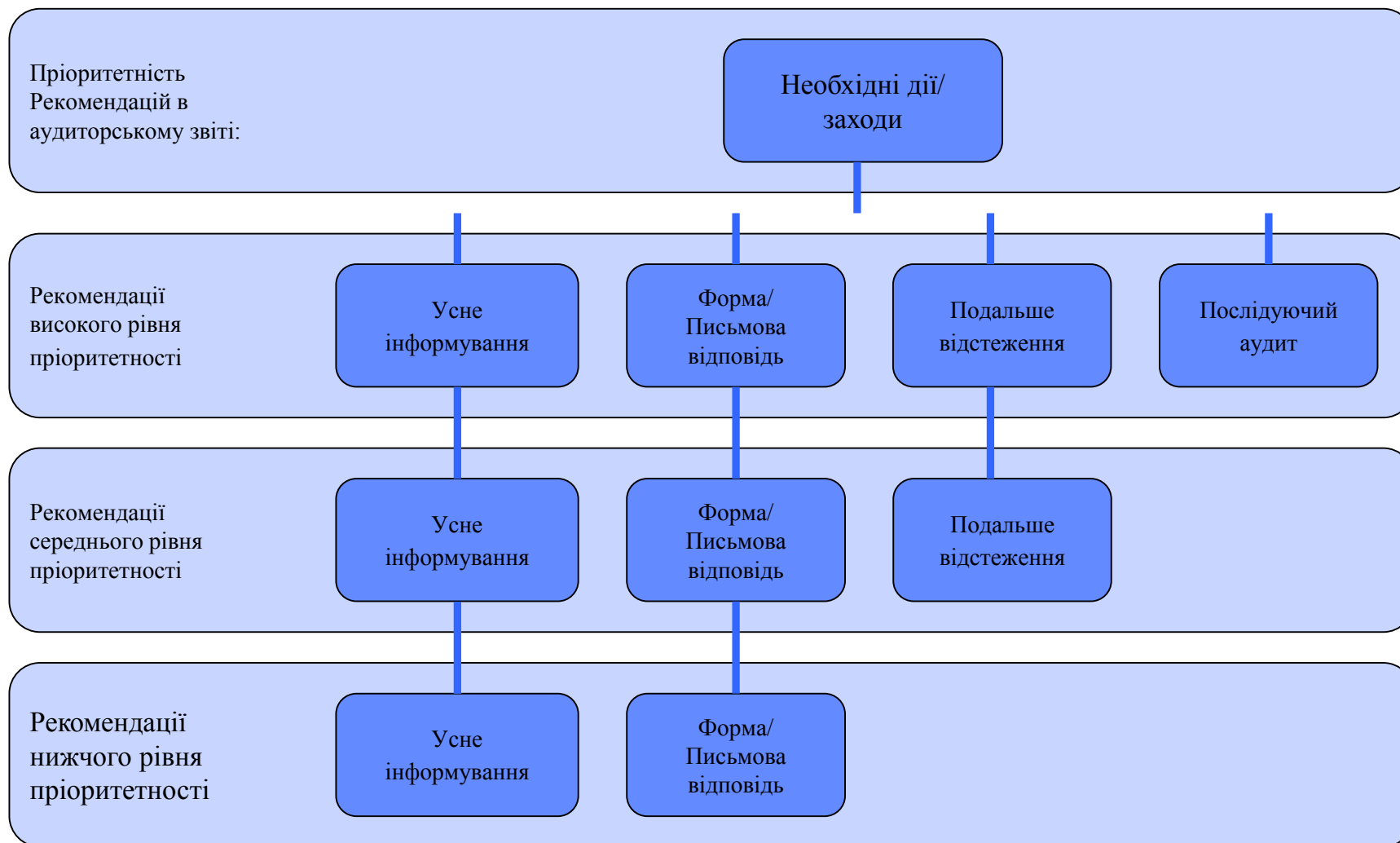

Цілі відстеження аудиторських рекомендацій

- **підвищення** результативності аудиторських звітів;
- **стимулювання** осіб, відповідальних за реалізацію визначених заходів, до практичного впровадження розроблених рекомендацій;
- **оцінка** діяльності аудиторської групи;
- **стимулювання** ініціативи до навчання та розвитку, оскільки розробка та практична реалізація заходів із відстеження впровадження рекомендацій сприяють підвищенню фахового рівня та набуттю практичного досвіду

Взаємозв'язок між пріоритезацією рекомендацій та їх відстеженням

Дякую за увагу!